

23.01.2025

MEDLEMSMØTE 21. JANUAR 2025

Møtetid og -sted: 21.01.2025 kl 18.30. Quality Hotel Strand Gjøvik

Til stede: 11 medlemmer og én gjest

Tema: Stolpejakten v/ Harald Bakke

President Uraula ønsket velkommen.

Bursdager denne uka var Heidi og Ola.

I 3-minuttersinnlegget minnet Ola om besøk hos Gjøvik Rotaryklubb 22. januar. Han tok også opp at vi må ruste opp kameratskapskomiteen. På torskeaften 11. mars vil tre medlemmer assistere Kalle.

Harald Bakke fikk ordet. Stolpejakten startet som et prøveprosjekt i 2013. Året etter var tiltaket i gang på Gjøvik i regi av Gjø-Vard. Gjøvikguttene Markus Brovold og Anders Hagebakken utviklet en app hvor man kan laste ned kartene der stolpene er markert. Etter hvert har det kommet til 170 lokallag. 3 - 4 personer lokalisert på Mustad administrerer "bevegelsen". Et årsmøte velger styre.

Lokallagene planlegger hvor stolpene skal så, og plasserer dem ut. Dette er gjerne idrettslag. Det går med ca 70.000 dugnadstimer for å utplassere 17.700 stolper i 90 kommuner. Det er fire vanskegrader, markert med farge. Grønne og blå stolper utgjør til sammen 75% av stolpene og skal kunne nås av rullestolbrukere. Røde og svarte utgjør resten, som er mer krevende å nå.

Tiltaket er svært populært. Det er gratis, enkelt og sosialt, man går på tur på egne premisser. Det passer alle typer mennesker, unge, gamle, funksjonshemmede.

Undersøkelser viser at 90% av deltakerne mener at Stolpejakten har en positiv helseeffekt, 81% nevner at det også fremmer den mentale helsen. Det framheves at man blir kjent med steder som man ellers aldri ville kommet til. 95% sier at de lærer mer om lokalsamfunnet sitt. I QR-kosen på stolpene kan man legge inn opplysninger om stedet, f.eks. om historie, natur, dyreliv osv.

For noen blir stolpejakt nærmest en livsstil. I 2024 var det 203.000 deltakere. Det var 21,8 millioner besøk. I snitt gikk folk ca 25 km, tilsvarende 135 ganger rundt ekvator.

Antall deltakere er litt mindre enn under pandemiperioden, men det er flere besøk.

Deltakelsen er høy blant barn, synker hos tenåringer, men tar seg opp igjen hos de voksne. Deltakelsen er størst blant 50 - 60-åringer.

Stolpejaktkonseptet utvikles stadig. 80 skoler har tatt det i bruk i undervisningen. Lærere legger inn lærestoff i QR-kodene.

Det legges opp tematurer til dagsturhytter i innlandet. Et annet eksempel er turer til arkeologiske steder i Østfold.

På Gjøvik lages det opplegg for folk med kognitiv svikt. Det er påvist at fysisk og mental aktivitet bremser utviklingen av demens.

Ny teknologi har også gjort det mulig å lage opplegg for blinde og svaksynte.

På Mjøsstranda skal Stolpemonolitten settes opp. Den er ikke i stein, men i limtre. Gjøvik kommune bekoster grunnarbeidet, og Sparebankstiftelsen finansierer det. Monolitten blir 15 meter høy, og en skjerm på den viser hvert stolpebesøk som registreres.

Stolpejakten er et billig og effektivt tiltak for nå mange og å fremme folkehelsen. Men til tross for 400 milliarder i offentlige utgifter for å bøte på dårlig helse ser ikke staten seg i stand til å finansiere tiltaket. Takket være Sparebankstiftelsen har man kunnet holde virksomheten i gang, men man kan jo undre seg over hvor lenge frivillige og private skal ta på seg dette alene.

Ref: Ola Rongen